

म.भा.टी.

॥११४॥

॥३॥४॥ सत्वाः प्राणिनः ॥५॥६॥ सुखप्रश्रदाः सुखिनः स्थितिप्रश्रस्योत्तरं सुखिनः स्मृतिप्रश्रदा इत्यर्थः न्यग्भूताः दासभूताः ॥७॥८॥९॥ भावंचितं ॥१०॥ द्वीपीक्षुद्रव्याघ्रः ॥११॥१२॥१३॥१४॥१५॥
 वने महतिकस्मिंश्चिदमनुष्यनिषेविते ॥ ऋषिर्मूलफलाहारो नियतो नियतेन्द्रियः ॥३॥ दीक्षादमपरः शांतः स्वाध्यायपरमः शुचिः ॥ उपवासविशुद्धात्मा सततं सत्व
 मास्थितः ॥४॥ तस्य संदृश्य सद्भावमुपविष्टस्य धीमतः ॥ सर्वे सत्वाः समीपस्था भवंति वनचारिणः ॥५॥ सिंहव्याघ्रगणाः क्रूरामत्ताश्चैव महागजाः ॥ द्वीपिनः
 खड्गभल्लुका ये चान्ये भीमदर्शनाः ॥६॥ ते सुखप्रश्रदाः सर्वे भवंति क्षतजाशनाः ॥ तस्य र्षेः शिष्यवच्चैव न्यग्भूताः प्रियकारिणः ॥७॥ दत्वा च ते सुखप्रश्रं सर्वे यां
 तियथागतं ॥ ग्राम्यस्त्वेकः पशुस्तत्र नाजहात्समहामुनिं ॥८॥ भक्तो नुरक्तः सततमुपवासकृशो बलः ॥ फलमूलोदकाहारः शांतः शिष्टाकृतिर्यथा ॥९॥ तस्य र्षे
 रुपविष्टस्य पादमूले महामते ॥ मनुष्यवद्गतो भावं स्नेहबद्धो भवद्भृशं ॥१०॥ ततोभ्ययान्महावीर्यो द्वीपीक्षतजभोजनः ॥ स्वार्थमत्यंतसंतुष्टः क्रूरकालइवांतकः
 ॥११॥ लेलित्यमानस्तृपितः पुच्छास्फोटनतत्परः ॥ व्यादितास्यः क्षुधाभुग्नः प्रार्थयानस्तदामिषं ॥१२॥ दृष्ट्वा तं क्रूरमायांतं जीवितार्थी नराधिप ॥ प्रोवाच
 श्वामुनिं तत्र तच्छृणुष्व विशांपते ॥१३॥ श्वशत्रुर्भगवन्नेष द्वीपीमां हंतुमिच्छति ॥ त्वत्प्रसादाद्भयं न स्यादस्मान्मम महामुने ॥१४॥ तथा कुरु महाबाहो सर्वज्ञस्त्वं
 न संशयः ॥ समुनिस्तस्य विज्ञाय भावज्ञो भयकारणं ॥ रुतज्ञः सर्वसत्त्वानां तमैश्वर्यसमन्वितः ॥१५॥ मुनिरुवाच न भयं द्वीपिनः कार्यं मृत्युतस्ते कथंच
 न ॥ एष श्वरूपरहितो द्वीपी भवसिपुत्रक ॥१६॥ ततः श्वा द्वीपितां नीतो जांबूनदनिभारुतिः ॥ चित्रांगो विस्फुरदंष्ट्रो वने वसतिनिर्भयः ॥१७॥ तं दृष्ट्वा संमुखे द्वीपी आ
 त्मनः सदृशं पशुं ॥ अविरोद्धस्ततस्तस्य क्षणेन समपद्यत ॥१८॥ ततोभ्ययान्महारौद्रो व्यादितास्यः क्षुधान्वितः ॥ द्वीपिनं लेलिहद्वक्रो व्याघ्रो रुधिरलालसः ॥१९॥
 व्याघ्रं दृष्ट्वा क्षुधाभुग्नं दंष्ट्रिणं वनगोचरं ॥ द्वीपी जीवितरक्षार्थं मृषिं शरणमेयिवान् ॥२०॥ संवासजं परं स्नेहमृषिणा कुर्वता तदा ॥ सद्वीपी व्याघ्रतां नीतो रिपूणां
 बलवत्तरः ॥२१॥ ततो दृष्ट्वा सशार्दूलो नाहनत्तं विशांपते ॥ स तु श्वा व्याघ्रतां प्राप्य बलवान्पिशिताशनः ॥२२॥ नमूलफलभोगेषु स्पृहामप्यकरोत्तदा ॥ यथा
 मृगपतिर्नित्यं प्रकांक्षति वनौकसः ॥ तथैव समहाराज व्याघ्रः समभवत्तदा ॥२३॥ इति श्रीमहाभारतेशांतिप० राजधर्मानु० श्वर्षिसंवादे षोडशाधिकशतत
 मोऽध्यायः ॥३३६॥ ॥५॥ भीष्म उवाच व्याघ्रश्चोटजमूलस्थस्तृप्तः सुप्तो हतैर्मृगैः ॥ नागश्चागात्तमुद्देशं ततो मेघइवोत्थितः ॥१॥

द्वीपिनः द्वीपिरूपात् मृत्युतः श्वरूपरहितः श्वरूपहीनः ॥१६॥१७॥१८॥१९॥ क्षुधाभुग्नपीडितः ॥२०॥२१॥२२॥२३॥ इ० रा० नै० भा० षोडशाधिकशततमोऽध्यायः ॥११६॥ ॥५॥ व्याघ्रश्चेति मृगैस्तृप्तः ॥१॥